

Periodontal støttebehandling

Hvordan skal pasienter med kronisk marginal periodontitt følges opp, enten etter egen behandling eller etter behandling hos spesialist?

 JØRN AAS

Spesialist i periodonti, Heidi Andersen, og spesialist i periodonti, PhD-kandidat, Ida Haukåsen Stødle, gir en god oversikt over oppfølgingsrutiner for pasienter som har gjennomgått periodontal behandling.

Oppfølgingsrutinene tar utgangspunkt i retningslinjene til den europeiske perioforeningen (EFP - Clinical guidelines) publisert i 2020.

Overordnet mål for støttebehandlingen er å etablere en individuelt tilpasset struktur for pasientbesøkene og en videre oppfølgingsplan. Andersen og Stødle anbefaler å sette av 45-60 minutter til den første oppfølgingstimen etter gjennomgått periodontal behandling. Målsetningen med behandlingen er å opprettholde periodontal stabilitet, forebygge inflammasjon, samt å behandle vedvarende eller ny inflammasjon. Etter avsluttet behandling av periodontitt kan pasientene deles i to grupper. En gruppe med pasienter med et redusert, men friskt periodontium. Den andre gruppen bestående av pasienter med gingival inflammasjon. Foreleserne introduserer hver sin pasient i form av

«Ester» og «Vegard», kliniske kasuistikker som vi følger videre i forelesningen.

Anamnese må oppdateres med vekt på endring i sykdom og medikamentell behandling. Hvis diabetes, er HbA1c verdiene stabile? Hvordan går det med snus- og røykevaner? Er pasienten fornøyd med egen tannhygiene? Er det symptomer fra noen av tennene? I tilfelle vil sensibilitetstest av tenner være anbefalt. Hvordan går det med motivasjonen?

Klinisk undersøkelse består i å vurdere utseende til gingiva. Ta gjerne foto jevnlig slik at status kan sammenlignes. Vurder mengde plakk, tannsten, PPD og BoP. Foreleserne sier de benytter ofte innfarging av plakk for å få bedre oversikt. Vurder også funksjonen til tannsettet. Har pasienten mobile tenner? Hvordan er okklusjonen og artikulasjonen? Stødle ber om ekstra oppmerksomhet ved furkasjoner, der eventuell periodontitt og karies gir risiko. Hvilke tenner har usikker prognose?

Evaluering og kommunikasjon. Hvilke behandlingsbehov har pasienten? Er det identifisert risikofaktorer og hvordan er den orale hygien til pasienten? Andersen maner til å

Heidi Andersen.
Foto: Privat.

Ida Haukåsen Stødle.
Foto: Privat.

være tydelig ovenfor pasienten med hvilket ansvar pasienten selv har i behandlingen og forebyggingen av periodontitt. Pasienten må ta eierskap til egen periodontal sykdom. Gi informasjon og kom til enighet med pasienten om videre behandling.

Behandling og behandlingsbehov. Her ligger en helhetlig vurdering til grunn, men Stødle sier vi skal ha litt is i magen ved 4-5 mm periodontale lommer og BoP. Kan dette «gå over» med hygienetiltak uten aktiv behandling? Observasjon eller aktiv behandling? Er det økt risiko for videre festetap eller tap av tenner? Ved aktiv behandling utføres dette på vanlig måte som ved vanlig behandling av periodontitt. Kan det være nok med målrettet instruksjon og eventuell behandling i områder av tannsettet med sykdom? Tilpass dette til hvert enkelt individ. Er det behov for å fikse tenner?

Plan for videre behandling. Innkallingsintervall må ta hensyn til risiko, klinisk bilde, adferd og pasientens eget ønske. Her er etterlevelse og hvilket ansvar pasienten tar for egen sykdom avgjørende. Støttebehandlingen bør gjennomføres fra hver 3. til 12. måned. Ved høy risiko bør pasienten følges opp hver tredje måned. Jevnlig støttebehandling er avgjørende for langvarig stabilitet, redusert tanntap og eventuell forbedring av periodontal status.

Foreleserne begrunner videre sine kliniske råd og anbefalt struktur med forankring i litteraturen. Avslutningsvis minner Stødle og Andersen om at i kliniske retningslinjer anbefales det å bruke 45-60 minutter til støttebehandling. Helfo takst 501 krever minimum 30 minutter og den benyttes ved systematisk behandling med målsetning om infeksjonskontroll.

ids-cologne.de

IDS[®]
100 YEARS
SINCE 1923

COLOGNE

14. – 18.03.2023

14 March 2023: Trade Dealer Day
40th International Dental Show

inclusive **IDSc**connect

**SHAPING THE
DENTAL FUTURE**

Koelnmesse GmbH · Messeplatz 1 · 50679 Köln · Germany ·
Tel. +49 1806 773577 · ids@visitor.koelnmesse.de